

bine fundamentate, acceptate de majoritatea cercetătorilor istoriei poporului și a limbii române⁴¹.

Influența slavă în vocabularul limbii române. Dat fiind că influența slavă s-a manifestat în primul rînd în vocabular, e explicabil interesul pe care continuă să-l prezinte tocmai studierea, sub diverse aspecte, a lexicului de origină slavă.

O serie de lucrări au reluat în ultimii ani problema elementelor constitutive ale lexicului limbii române sub raport statistic, confirmînd încă o dată locul important pe care-l ocupă fondul lexical slav, care urmează imediat ca importanță după cel latin.

Astfel, pornind de la un studiu mai vechi, publicat în 1942, prof. D. Macrea a arătat⁴², pe baza dicționarului lui I. A. Candrea, cel mai complet pînă nu de mult (43 269 cuvinte), că 20,58% cuvinte au origine latină, 16,41% — slavă, 29,69% — franceză⁴³ etc. Aducînd serioase corecțiuni statisticii incomplete a lui Cihac, care, probabil, îi dăduse mult mai puțină importanță decît criticii săi, D. Macrea extinde statistica sa la cercetarea întrebunțării și circulației cuvintelor respective pe baza poeziilor lui Eminescu (publicate în timpul vieții poetului). Aici rezultatele sînt, după părerea noastră, interesante, oglindind întrebunțarea și circulația cuvintelor în opera celui mai mare poet român, dar nu suficient de grăitoare pentru limba română în ansamblu. Dintre cele 3 607 cuvinte întrebunțate de Eminescu în poeziile sale antume, 48,68% sînt latine, 16,81% — slave, 11,97% — franceze etc., în timp ce circulația lor (33 846 atestări) e reprezentată prin următoarele cifre: 83% — latine, 6,93% — slave, 2,52% — franceze etc.

Pe alte căi și cu alte metode, acad. Al Graur, cercetînd «fondul principal lexical» al limbii române⁴⁴, ajunge la concluzia că, din 1 419 cuvinte care ar reprezenta fondul stabil și curent de bază⁴⁵ al limbii române, 827 (58,21%) au origine latină, iar 305 (21,49%) sînt slave, de unde se poate deduce cu ușurință că fondul slav este al doilea ca importanță după cel latin, chiar și în această categorie centrală a vocabularului românesc⁴⁶.

Statistici de acest fel sînt deosebit de instructive, ele permițînd o privire de ansamblu asupra lexicului limbii române. Studierea acestuia trebuie să meargă însă în adîncime, pentru a se arăta «viața» reală a cuvintelor, valorile lor lexicale, întrebunțarea în diverse stiluri ale limbii, în graiuri etc. Sînt necesare de asemenea lucrări cu caracter strict etimologic, care să permită crearea într-un viitor nu prea îndepărtat a unui dicționar etimologic complet al limbii române la nivelul științei de astăzi.

⁴¹ O prezentare succintă a problemelor *originii și structurii limbii române* în lumina cercetărilor mai noi a fost făcută cu cîțiva ani în urmă de prof. D. Macrea în articolul cu acest titlu, publicat în «Limba română» (III, 1954, nr. 4, pp. 11—30), în care problema influenței slave este privită în cadrul amplu al istoriei limbii române.

⁴² *Contribuție la studiul fondului principal de cuvinte al limbii române*, SCL, V, 1954, nr. 1—2, pp. 7—18; vezi și *Despre originea și structura limbii române*, LR, III, 1954, nr. 4, pp. 25—28. Sîntem informați că prof. D. Macrea întreprinde în prezent o nouă statistică pe baza *Dicționarului limbii române moderne*, apărut în 1958, care depășește cifra de 50 000 de cuvinte și oglindește mult mai bine aspectul lexical actual al limbii române.

⁴³ Aici intră foarte multe «internaționalisme», precum și un număr de cuvinte de origine franceză neasimilate în limba română. Cifra apare, prin urmare, puțin mărită.

⁴⁴ *Încercare asupra fondului principal lexical al limbii române*, București, 1954.

⁴⁵ Avem în vedere lista cea mai largă a autorului.

⁴⁶ Vezi listele și statisticile autorului la pp. 48—59.